

Täysistunto

Perjantai 16.9.2016 klo 13.03—13.30

Täysistunto alkoi klo 13.03. Täysistunto päättyi klo 13.30.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen (13.03—13.30).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. U-asiat

Valtioneuvosto on 15.9.2016 toimittanut eduskunnalle Euroopan unionin asiat U 52-55/2016 vp, ja puhemies on lähettänyt ne käsiteltäviksi suureen valiokuntaan, jolle asiasta U 52 lakivaliokunnan, asiasta U 53 maa- ja metsätalousvaliokunnan ja ympäristövaliokunnan, asiasta U 54 talousvaliokunnan sekä asiasta U 55 ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 406-408, 410-412, 417, 420/2016 vp.

3. Juho Eerolan vapautuspyyntö työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 49/2016 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 20.9.2016 kello 12 pidettävässä täysistunnossa. Ehdo-
kaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään tiistaina 20.9.2016 klo 9.

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

4. Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2015

Kertomus K 16/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 18/2016 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 18/2016 vp.

Keskustelu

13.05 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Tässä on siis käsittelyssä pankkivaltuuston kertomus. Katsoin tuota talousvaliokunnan mietintöä, ja siellä on monia hyviä havaintoja. Yksi, minkä haluan tähän alkuun todeta: on ollut varsin ajankohtaista ja tärkeää, että valiokunta kiinnittää huomiota siinä muun muassa tähän Finanssivalvonnan tilanteeseen, sen mahdollisuuteen suorittaa valvontatehtävää ja sen resurssitarpeeseen, ja mielestäni tämä on hyvin asiallista.

Mutta, puhemies, tässä yleisemminkin kun puhutaan taloudesta ja sen kehitysnäkymistä, niin tietenkin aika tuore asia on tämä tänään tänne pöydälle jaettu valtion talousarvioesitys. Tietenkin tässä Suomen Pankki esimerkiksi ostaa parhaillaan Suomen joukkovelkakirjalainoja — tarkoittaa tietenkin sanaa "velka". Eli valtio, Suomi, velkaantuu koko ajan, ja tästä olemme yhteisesti kantaneet paljon huolta myös täällä eduskunnassa. Ja kun tätä kirjaa nyt rupesin katselemaan, niin kyllä hämmästys on tietenkin ollut siinä suhteessa suuri, kun hallitus on jo pitkään puhunut, että nyt pitäisi velkaantumista taittaa, esimerkiksi monia kipeitä säästöjä, työttömyysturvan leikkauksia ja leikkauksia eläkkeensaajilta ja lapsiperheiltä, tehdään sen nimissä, että pitää saada velkaantuminen kuriin. Mutta kuinka ollakaan, entistä enemmän velkaa otetaan, ensi vuonna 5,5 miljardia, ja eihän tällä tolkulla siitä loppua tule. Samaan aikaan kuitenkin hallituksella on ollut varaa tehdä veroesityksiä, jotka suosivat suurituloisia: miljoonaperintöjen verotusta kevennetään, metsälahjavähennyksiä tarjotaan. Kyllä herää kysymys, senkö takia Suomi edelleen velkaantuu, että olisi sitten varaa, millä tehdä arvovalintoja, joissa jaetaan tätä yhteistä hyvää lähinnä hallituksen lähellä oleville kavereille, etupiireille. Olemme vähän kyselleet tämän kaverikapitalismin (Puhemies koputtaa) perään...

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: No niin, ja nyt jos edustaja haluaa jatkaa, niin pyydän häntä puhujapönttöön.

Jospa se tällä erää riittää, mutta voisin jatkaa seuraavassa puheenvuorossa.

13.07 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen otti tärkeän asian esiin. Varmaan yhteinen huoli on tämä velkaantuminen, ja niin kuin nähtiin tästä Suomen Pankin tilanteesta, niin siellä on — onko siellä 15 miljardin euron arvosta — voi sanoa, ikään kuin tätä valtion velkariskiä. Totta kai valtio tarvitsee rahoitusta, mutta kyllä tässä tietysti herää kysymys, kun varmaan viimeisen vuoden aikana tässä salissa eniten käytetty sana on "velka". Kun on viety opiskelijoilta kahden viikon ruokarahat tai kun leikataan lapsilisiä tai eläkkeitä, niin aina on perusteltu sitä sillä, että Suomen velkaantuminen pitää saada pysäh-

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

tymään. Kyllä nyt suuri yllätys on, kun tätä budjettikirjaa katsoo, että tilanne on se, että tänä vuonna otetaan enemmän velkaa kuin edellisen hallituksen viimeisenä vuotena, ensi vuonnakin otetaan vielä enemmän velkaa kuin 2015 ja vielä 2018:kin alijäämä on suurempi kuin se, mikä oli Rinteen viimeinen budjetti. Meillä on ollut esillä tämä velkakello jo useamman kerran täällä istunnossa. Olisinkin halunnut hallituspuolueilta, erityisesti kokoomukselta, kysyä, onko teillä arviota siitä, että kun tämä velkaantuminen jatkuu pysyvästi näin korkealla, mitä luulette, paljonko tulee tämän kauden aikana lisää tähän velkakelloon, kokoomuksen kakkuun.

13.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitanen päivitteli velkaantumista, ja on hyvä, että myös salin vasemmalla reunalla ollaan nyt herätty siihen, että toimenpiteitä tarvitaan. Vielä maaliskuussa sosialidemokraatit olivat valmiita 2—3 miljardin säästöihin ja luvattiin, että niistä tulee konkreettiset esitykset ja että ne tehdään vielä etunojassa vaalikaudella. Tällaisia toimenpiteitä eivät valitettavasti sosialidemokraatit ole vaalien jälkeen esittäneet.

Onneksi nyt toimenpiteitä on tehty perussuomalaisten, keskustan ja kokoomuksen ollessa hallituksessa, ja talous on saatu nyt heti ensimmäisen vuoden jälkeen jo hienoiseen kasvuvireeseen. Se on toki niin hienoinen, että tarvitaan vielä lisää toimenpiteitä. Mutta oli myönteistä, että esimerkiksi yritysbarometri kertoi siitä, että yritysten luottamus ja tunnelma on parantunut ja monet kokevat niin, että heillä on tänä vuonna ja ensi vuonna paremmat mahdollisuudet myös työllistää.

Itse pidän myönteisenä sitä, että esimerkiksi työn verotusta kevennetään ja se tehdään nyt nimenomaan niin, että se tulee jokaiselle suomalaiselle työtä tekeväälle — pystytään vahvistamaan hivenen ostovoimaa — ja arvovalintana tehdään myös se, että tämä veronkevennys tehdään jokaiselle suomalaiselle eläkeläisellekin. Sekin on tärkeä, hyvä asia ensi vuonna. Myös maksuperusteinen arvonlisävero, yrittäjävähennys ja niin poispäin tulevat omalta osaltaan lisäämään tämän maan kasvua ja työllisyyttä. Toivotaan, että tämä orastava hienoinen talouskasvukäänne, mikä nyt on saatu aikaan, vahvistuisi ensi vuoden aikana ja pääsisimme tästä vaikeasta taloustilanteesta eteenpäin.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja keskustelu pankkivaltuuston kertomuksesta jatkuu.

13.11 Antti Kaikkonen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä pankkivaltuuston kertomus antaa tietysti mahdollisuuden käydä laajempaa keskustelua, ja SDP näyttää haluavan vähän lämmitellä jo ensi viikon keskusteluja valtion budjetista täällä perjantai-iltapäivän ratoksi, ja sehän toki sopii, eihän siinä mitään, tärkeitä asioita, ja kyse on isänmaan taloudesta, mikä tietysti vaikuttaa kaikkeen.

Tuossa jotenkin teidän puheistanne sai semmoisen kuvan, että ikään kuin velkaantuminen olisi kiihtymään päin. Jotenkin semmoinen klangi teidän puheissanne on, varsinkin kun kuuntelin tuota edustaja Viitasen avausta. Näinhän ei ole. Velkaa otetaan ensi vuonna vähemmän kuin tänä vuonna — vähemmän kuin tänä vuonna — (Antti Rinne: Enemmän kuin 2015!) ja syntyy näkymä, jossa velat eivät ole vielä tasapainossa mutta tulot ja menot ovat tasapainossa vuonna 2021. Kertarysäyksellä tänä ei voi laittaa tasapainoon. Ette tekkään varmaan sitä ole ehdottamassa, tai tietysti odotan mielelläni teidän vaihtoehtobudjetianne, että mikä se sitten on. Mutta hallituksen näkemyksen mukaan kertarysäyksellä ei

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

voida laittaa tuloja ja menoja tasapainoon — se olisi suomalaisten kannalta kohtuuton ratkaisu, varsinkin pienituloisten kannalta ja sosiaaliturvan varassa elävien kannalta kohtuuton ratkaisu — vaan hallitusti, asteittain, mennään kohti tasapainoa ja askel otetaan siihen jo ensi vuonna.

Ne veroratkaisut, mitä tehdään, kyllä edistävät työllisyyttä ja yrittäjyyttä: edistetään kotimaista kysyntää, edistetään pk-yritysten toimintamahdollisuuksia, edistetään sukupolvenvaihdoksia. Kyllä siinä on kysymys siitä, että yhä useampi suomalainen pääsisi työelämän piiriin. Ja jos tässä työllisyystavoitteessa ei mennä kohti maalia, niin se kyllä aiheuttaa sitten ongelmia myös tämän velkaantumisen osalta. On erittäin tärkeää, että tässä päästään eteenpäin, ja ensimmäisiä hyviä merkkejä on näkyvissä: pk-barometri, minkä edustaja Heinonen mainitsi, kesän työttömyysluvut, suuret laivatilaukset. Tässä on joitakin hyviä merkkejä näkyvissä, ja tätä myönteistä kehitystä pitää nyt jatkaa. Siihen tarvitaan vielä lisää toimenpiteitä, joilla varmistetaan, puhemies, se, että Suomi lähtee nousun tielle.

13.13 Markku Rossi kesk: Arvoisa puhemies! Kyllä opposition levy rahisee — opposition levy rahisee. Samat asiat, jotka ovat olleet vuoden pinnalla, pyörivät ikään kuin päivästä toiseen, ja ikään kuin paniikkia nostetaan. Hallitus onneksi työskentelee, kuten myös Suomen Pankki, koko EKP-järjestelmä, eurooppalaisen ja Suomen talouden nostamiseksi.

Minulla onkin kysymys teille — kuka haluaa oppositiosta vastata? — edustaja Lindtman tai puheenjohtaja Rinne tai kuka vain: Miksi SDP ei ole toiminut oman varjobudjettinsa mukaisesti eli esittänyt Suomen Pankin pankkivaltuustossa sitä tuloutusmäärää, jonka te olette halunneet kirjoittaa tänne varjobudjettiinne? Miksi te ette ole esittäneet sitä siellä, että Suomen Pankki tulouttaisi sen valtiolle? Minusta sekin olisi yksi rehellinen toimenpide, ei se, että edustaja Lindtman mielellään kertoo täällä, että olette tasapainottaneet budjettia pienemmällä velan määrällä. Hallitus joutuu kamppailemaan ilman muuta velanotossa sen kanssa, kuinka myös suomalainen kulutuskysyntä sitten kaiken kaikkiaan säilyy. Mutta tässä suhteessa minä ainakin näen, että nyt teot ja sanat, puhumattakaan varjobudjetista, eivät ole kohdanneet toisiaan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoiset edustajat, niin kauan kuin tässä käydään kelpo keskustelua maksimissaan 2 minuutin puheenvuoroin, en myönnä väliin joillekulle 1 minuutin vastauspuheenvuoroja. Pidän tästä kiinni.

13.15 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa herra puhemies! Pankkivaltuuston kertomus kertoo siitä, että Euroopan keskuspankkijärjestelmässä on jouduttu harjoittamaan sellaista raha- ja korkopolitiikkaa, joka on ollut hyvin aktiivista, ja on tehty poikkeuksellisiakin toimia. Tämä osin johtuu siitä, että euroalueen jäsenmaat eivät ole pystyneet rakenteellisiin uudistuksiin, sellaisiin uudistuksiin, joilla voitaisiin työllisyyttä, toimeliaisuutta ja yrittäjyyttä edistää.

Tänään katselin — kun puhutaan verotuksesta — Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtajan esiintuomaa verokäyrää viideltä viime vuodelta. Viime vaalikaudella valitettavasti ei pystytty rakenteellisiin uudistuksiin, sen sijaan verotusta kiristettiin merkittävästi. Ei pystytty säästämään, verotusta kiristettiin, ja valitettavasti se on Suomen talouden kehityksen kannalta, työn verotuksen kiristyminen erityisesti, minusta hyvin negatiivinen ilmiö. Nytkin on kysymys tässä siitä, että me pystymme Suomessa — Suomessakin — sellaisiin rakenteellisiin uudistuksiin vielä, joilla voimme työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistää ja

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

saada sitä talouskasvua aikaan, joilla voimme sitten näissä aika hitaan talouskasvun oloissa maailmassa saada sellaista talouskasvua, joka helpottaa meitä julkisen talouden tasapainottamisessa. Kuten edustaja Kaikkonen totesi, on myönteisiäkin merkkejä, erityisesti vaikka meriteollisuudessa, ja pk-sektorilla on investointeja lähtemässä liikkeelle. Tätä kehitystä meidän täytyy nyt voimistaa, ja tämänkin pankkivaltuustokeskustelun ääressä, arvoisa herra puhemies, meidän täytyy katsoa nyt eteenpäin, mitä voimme tehdä suomalaisen hyvinvoinnin hyväksi.

13.16 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitanen on huolissaan valtion velkaantumisesta, ja niin oli edustaja Rinnekin vielä ennen eduskuntavaaleja. Puheenjohtaja Rinne nimittäin esitellessään SDP:n tavoitteita tälle vaalikaudelle puhui 4 miljardin euron sopeuttamistarpeesta ja kertoi, että SDP on valmis 2,6 miljardin euron menoleikkauksiin. No, niitä tässä odotellaan, ehdotuksianne, näkemyksiänne, mistä te otatte sen 2 600 miljoonaa vuositasolla. Kun tämän kertoisitte, niin voitaisiin sitten verrata, miten hyvin te löydätte sellaisia säästökohteita, jotka ovat vähemmän haitallisia, vähemmän ikäviä kuin ne säästöt, joihin hallitus on pakosta joutunut esimerkiksi koulutuksen osalta. Tämän saman haasteen toki esitän ja olen monta kertaa esittänyt myös vihreille.

Kokoomuksen työlinja näkyy vahvasti hallituksen työssä. Monia toimia on tehty työllisyyden ja kasvun edistämiseksi, lisää päätöksiä tehtiin budjettiriihessä. Yksi päätös, joka on jäänyt liian vähälle huomiolle, oli se, että päätettiin asettaa virkamiestyöryhmä kannustinloukkujen purkamisen edistämiseksi, ja tätä työtä on tarkoitus tarkastella viimeistään puoliväliriihessä.

Kuten täällä ovat muun muassa edustajat Kaikkonen ja Heinonen kertoneet, niin myönteisiä merkkejä Suomen taloudessa näkyy monia: työllisyys on hitusen parantunut, ja odotukset esimerkiksi pk-sektorilla ovat valoisammat. Kuitenkin haluan kaikille korostaa sitä, että nyt tehdyillä toimilla ei näillä näkymin päästä hallituksen keskeiseen työllisyysastetavoitteeseen ja sen takia (Puhemies koputtaa) pitää olla valmis uusiin kasvu- ja työllisyyttä tukeviin toimiin.

13.18 Matti Vanhanen kesk: Arvoisa puhemies! Yritän löytää tästä yhteyden keskuspankin toimintaan ja pankkivaltuuston kertomukseen. Keskuspankkijärjestelmä vastaa rahapolitiikasta, ja ovat verraten varovaisia ottamaan talouspolitiikkaan kantaan, mutta siltä osin kuin makrotasolla kantaa otetaan, niin se suosittelee sitä, että julkisia alijäämiä painettaisiin alaspäin, mutta ei kertarysäyksellä vaan asteittain niin, että huolehditaan myös markkinoiden toimivuudesta, kulutuskysynnästä. Siksi minusta ei pidä katsoa nyt yksittäisiä vuosia myöskään tämän hallituskauden alussa, nouseeko vai laskeeko vuositason alijäämä. Siihen vaikuttavat sellaiset seikat kuin suuret tuloveronkevennykset tai suuret infraan tapahtuvat satsaukset, joita nyt alkukauteen tehdään, jotka ovat ajallisesti perusteltuja, koska nyt kasvua pitää saada liikkeelle ja elvytystoimia käyntiin. Täytyy luottaa siihen, minkä talousarvioesityskin osoittaa, että tulevana vuosina näillä päätöksillä päästään alijäämää supistamaan, ja uskon, että tämä tulee kyllä toteutumaan.

13.20 Pia Viitanen sd: Arvoisa puheenjohtaja! Täällä on esitetty paljon kysymyksiä, mutta ehkä tässä SDP:n vaihtoehtobudjetissa kiteytyy se olennainen vastaus. Tässä on meidän yhtälömme, joka ottaa vähemmän velkaa kuin hallitus ottaa, joka tekee veroratkaisut oikeudenmukaisemmalla tavalla, laajentaa veropohjaa niin, että hyväosaisemmatkin osallis-

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

tuisivat lamatalkoisiin ja vältettäisiin kaikista julmimmat leikkaukset, mitä hallitus nyt on tekemässä lapsiperheille, opiskelijoille, eläkkeensaajille, työttömille, pienosaisimmille. Tämä on reilumpi, työllistävämpi vaihtoehto, ja se aika iso ero hallituksen talouspolitiikkaan tässä on se, että tässä myös tehdään selkeitä esityksiä työllisyyden parantamiseksi, mitä muuten, puhemies, tästä budjettikirjasta edelleenkin löydän hyvin vähän. Hallitushan on odottanut tässä yli vuoden vailla todellisia työllisyystoimia uskomalla vain sokeasti johonkin kilpailukyky sopimukseen ja sen varjolla tietynlaiseen palkansaajan kyykyttämisen henkeen, mitä näissä pakkolaki vaiheissa tässä prosessissa oli, ja hukattiin samalla aikaa.

Mutta mitä tulee tähän velkaantumiseen, arvoisa hallitus, niin tietenkin näyttää vähän kiusallisesti siltä, että tämäkin hallitus tuossa taisi vähän muutella näitä velkaantumisarvioita ihan vain sillä, että katsottiin, miten myyntitulot ajoitetaan tai minkälaisia ovat verotuloarviot, ja kikkailuahan tämä on. Mutta se julma tosiasia, mistä te ette pääse eroon, on se, että entistä enemmän otetaan velkaa verrattuna siihen, mitä viime hallituskauden lopulla otettiin, ja se on täysin ristiriidassa sen koko teidän ison viestinnän ja teidän omien sanojenne kanssa, missä te jatkuvasti kannatte huolta velkaantumisesta ja minkä varjolla teette näitä julmia leikkauksia.

Mutta, arvoisa hallitus, tulisiko kenties mieleen esimerkiksi verolinjaa muuttaa oikeudenmukaisemmaksi? Siitäkin meillä on SDP:ssä oma vaihtoehto, ja minä vähän luulen, että, puhemies, me jatkamme tätä keskustelua tällä kertaa...

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja voi siirtyä puhujapöytäntöön. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

(Olavi Ala-Nissilä: Onko tuo uusi vaihtoehtobudjetti vaiko se vanha?) — Utta parhailaan laaditaan, ja se on jo aika hyvässä vaiheessa, niin että sieltä vinkkejä saa kyllä ottaa.

Puhemies! Jatkan sen verran vain lyhyesti tässä, koska 2 minuuttia on kovin lyhyt aika tuossa paikan päältä korjailla näitä kaikkia, mitä täällä on sanottu. Mutta sanotaanko, että uskon, että keskustelu jatkuu ensi viikolla hyvin vilkkaana muun muassa juuri tästä verolinjasta. Nimittäin eilen vielä, kun kuunteli hallituksen puheenvuoroja kyselytunnilla ja muualla, näytti siltä, että hallituksen mielestä aurinko kovasti paistaa ja nyt on tehty hyvät veroratkaisut, jotka ovat kaikille hyvin tasapuolisia ja muuta. Siinä suhteessa kyllä järkytys oli myös iso, kun nyt olemme alkaneet purkamaan tätä kokonaisuutta. Silloin tiedossa oli se, että tietenkin, jos kaikille annetaan tasasuuret kevennykset, enemmän se suurituloisen hyötyy. Mutta kun nyt alkaa sitten näitä erilaisia verokäppyröitä, graafeja, paljastumaan, niin tulee muuten monta kysymystä, mitä tulemme esittämään sitten ensi viikolla tämän suhteen. Huonoa tekee, kun katsoo tiettyjä arvovalintoja, nimittäin siellä on monta asiaa, missä todella korostuu se, että hallituksen valinnoilla tässä budjettiesityksessä nimenomaisesti tehdään sellaista veropolitiikkaa, että hyväosainen hyötyy, pieni- ja keskituloinen ei niinkään. Tämä on tosiasia ja fakta.

Mutta, puhemies, tämä oli vain täydennys. Odotan innolla ensi viikkoa, ja haluan todella tässä yhteydessä, kun puhumme tästä Suomen Pankin kertomuksesta, korostaa sitä, mitä edustaja Vanhanen ei tiennyt, mistä yhteys löytyy: se löytyy tietenkin siitä velasta, mistä tämä keskustelu alkoi. Siitä toivoisin myös hallituspuolueilta analyysseja, miksi näin, miksi teidän vaihtoehdoissanne entisestään Suomi velkaantuu. (Matti Vanhanen: Juuri äsken kerroin!)

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

13.24 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitanen, ei siitä teidän vaihtoehtobudjetistanne löydy 2,6 miljardilla säästöjä. (Pia Viitasen välihuuto) Niitä ei löydy siitä, ja hyvä, että tämä keskustelu näyttää jäävän henkiin vielä tämän päivän jälkeen, kun kerran vielä maaliskuussa sosialidemokraattien mukaan tällä nyt alkaneella, nyt toimivalla, vaalikaudella on varauduttava sopeuttamaan julkista taloutta 4 miljardilla eurolla — silloin puheenjohtaja Antti Rinne on tiedotteen antanut — ja 4 miljardin euron sopeutuksesta 3 miljardista pitäisi SDP:n mukaan päättää heti vaalikauden alussa. Täällä todetaan, että sopeutuksesta toteutettaisiin julkistalouden menopuolella kaksi kolmasosaa ja tulopuolella yksi kolmasosa. [Puhuja katsoi tietoja älypuhelimestaan.] Vaalikauden alussa tämä tarkoittaisi menoleikkauksia 2 miljardilla, ja myöhemmin sopeutettavasta osasta leikkausten osuus olisi 0,6 miljardia eli yhteensä 2,6 miljardia. Sellaisia säästöjä ei löydy, ja ajattelin, kun siinä ei äsken ollut montaa puheenvuoroa, että olisin käyttänyt ihan vain tämänmoisen minuutin puheenvuoron ja edustaja Rinne, puheenjohtaja Rinne, olisi ehtinyt vielä kertoa ne säästöt tässä tämän perjantain aikana. (Antti Kaikkonen: Ensi viikollakin ehtii!) Mutta hyvä, että tämä keskustelu jää henkiin ja puheenjohtaja Rinteellä on aikaa nyt viikonlopun aikana tehdä ihan selkeä listaus, kun ensi viikolla talouskeskustelu jatkuu.

Hämmästelin sitä, että edustaja Viitanen arvosteli hallituksen verolinjaa — verolinjaa, joka laskee jokaisen suomalaisen eläkeläisen verotusta, eli eläkeläisten verotusta kevennetään — ja SDP arvosteli edustaja Viitasen suulla myös sitä, että jokaisen työntekijän verotusta kevennetään. Hämmästelen sitä, että tällaista verolinjaa näin rajusti täällä arvostellaan, mutta tietysti (Pia Viitasen välihuuto) jokaisella on oikeus, ja toivotaan, (Puhemies koputtaa) että nämä säästöt...

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pyytäisin puhujaa siirtymään puhujapöytäntöön, mikäli aikoo jatkaa.

Arvoisat edustajat, kohta kertomani ei koske yksin edustaja Heinosta. Kiinnitän huomiota eduskunnan työjärjestykseen, sen 49 §:ään, jossa sanotaan muun muassa: "Puhemies valvoo, että kukin puhuja pysyy käsiteltävässä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puhemiehen tulee muistuttaa häntä asiassa pysymisen vaatimuksesta." Arvoisat edustajat, minulla ei ole tässä vaiheessa syytä huomauttaa ketään, minun oli syytä lukea työjärjestyksen 49 §, sen keskeinen sisältö. — Myönnän nyt aikaisemmasta poiketen tällä kertaa vastauspuheenvuoron edustaja Viitaselle. (Ben Zyskowicz: Anteeksi, edustaja Rinteelle myös!)

13.27 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on nyt vastauspuheenvuoro, jos sallitte tähän, edustaja Heinoselle. Eli, edustaja Heinonen, minä luulen, että ensi viikolla te ette enää ihmettele tätä kritiikkiä. Nimittäin teillä on nyt viikonloppu aikaa tutustua aika tarkkaan näihin tämän hallituksen veroesityksiin. Kyllä minä vähän pelkään, että siinä on nyt käymässä niin, että kun te teitte esimerkiksi eläkkeensaajien verotuksen osalta jo tälle vuodelle epäreilun teon, te eriarvoistitte eläkkeensaajan ja palkansaajan verotuksen, niin tämä veroero pysyy ja joiltain osin jopa kasvaa, aivan päinvastoin kuin mitä olette kertoneet. Minä toivon, että voimme rehellisesti keskustella näistä asioista sitten paremmalla ajalla ensi viikolla, mutta tämä nyt tällaiseksi pieneksi muistijäljeksi, että kovasti näytti aurinko paistavan, (Puhemies koputtaa) mutta äkkiä yö tuli.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja nyt minuutti meni.

Pöytäkirja PTK 85/2016 vp

13.28 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Pankkivaltuuston kertomuksessa tuodaan hyvin esille keskuspankkirahoituksen ongelmat tällä hetkellä. Ehkä sellainen sanonta, että "narulla on vaikea työntää", kuvaisi tällä hetkellä tätä Euroopan rahapolitiikkaa ja toisaalta myöskin sitten talouspolitiikan ongelmia. Tänä päivänä todellakin keskuspankissa on negatiiviset korot eli pankit maksavat siitä hyvästä, että makuuttavat rahojansa siellä, ja tuntuu, että pankkilainan saatavuus, rahan saatavuus, ei niinkään ole se ongelma eurooppalaisilla markkinoilla, vaan se, että yksinkertaisesti kysyntää ei saada liikenteeseen ja kannattavia investointikohteita ei ole, ja siksi tällaisia hyvin radikaalejakin keinoja, jopa esimerkiksi helikopterirahoitusta, on ehdotettu ratkaisuksi.

Ehkä tähän velkaantumiskeskusteluun vielä sen verran haluan sanoa, että edellistä hallitustahan haukuttiin kaikkien aikojen huonoimmaksi hallitukseksi. Täytyy kuitenkin muistaa se, että edellinen hallitus puolitti sitä edellisen hallituksen velkataakan. Nyt tällä hetkellä kun katsoo tämän hallituksen talouspoliittista linjaa, me olemme vasta vuonna 2019 siinä samassa tilanteessa kuin mihin edellinen hallitus lopetti. Siinä mielessä tässä on syytä olla todella huolestuneita tästä velkaantumisesta. Velkaantuminen kiihtyi heti hallituksen ensimmäisenä vuonna, 2016. Varmasti meillä oppositiossakin löytyy ymmärrystä siitä, että tilanne on tämä, mikä on. Mutta toisaalta sitten on väärin antaa vääränlaisia mielikuvia siitä, niin että kerrotaan, että tehdään hirmuisen tiukkoja leikkauksia ja ratkaisuja, kun sitten tosiasiallisesti tämä velkaantumismuutos on äärimmäisen huolestuttava. Ja täytyy muistuttaa, että edellinen hallitus nosti 100 eurolla perusturvaa ja tämä nykyinen leikkaa. Eli kyllä tässä täytyy katsoa sitä, mihin niitä rahoja sitten kohdennetaan. Velkaantuminen on meidän kaikkien yhteinen huoli, ja minä uskon, (Puhemies koputtaa) että ensi viikolla päästään hyvään keskusteluun siitä, minkälaisia vaihtoehtoja eri puolueet sitten siitä esittävät.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

5. Lakialoite laeiksi perusopetuslain 13 §:n ja lukiolain 9 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 37/2016 vp Anna Kontula vas

Lähetekeskustelu

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 20.9.2016 klo 12.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen